

Deurne in 2050

"Stijn (of Marie) woont in een supergoed geïsoleerde woning in de Veldstraat in Deurne. Nadat hij heeft gedoucht met warm water uit de zonneboiler, kookt hij een eitje op zijn inductiekookplaat. Daarna rijdt hij in zijn elektrische auto naar zijn werk. Onderweg passeert hij het zonnepark bij De Vlaas over de weg die met ledlampen is verlicht. Het bedrijf waar Stijn werkt maakt 3D prints van hergebruikt kunststof en wordt verwarmd met warmte dat het buurbedrijf over heeft. Als Stijn 's avonds gaat voetballen dan wordt het veld verlicht met de zonnepanelen die op de kantine liggen. De elektriciteit die overdag met de panelen is opgewekt zijn opgeslagen in de batterij in die in het opslagblok ligt."

Deze foto is eigendom van het bedrijf Solarwatt (solarwatt.nl).

Of de wereld van Stijn er in 2050 echt zo uitziet, weten we nu nog niet. Maar wat we wel weten is dat we aan de slag moeten met onze ambities om Deurne in 2050 energieneutraal te hebben."

Route naar een energieneutraal Deurne in 2050

In 2016 heeft de Rijksoverheid de Energieagenda gepresenteerd. De hoofdlijn staat in een passage:

"Onze energievoorziening zal de komende decennia ingrijpend veranderen. In het Klimaatakkoord van Parijs is vastgelegd de opwarming van de aarde te beperken tot ruim onder de twee graden Celsius, met het streven een maximale temperatuurstijging van anderhalve graad Celsius te realiseren. Dat vraagt om een drastische reductie van het gebruik van fossiele energie, tot dichtbij nul in het jaar 2050."

http://www.energieoverheid.nl/wp-content/uploads/2016/12/Energieagenda_2016.pdf

De ambitie vanuit de rijksoverheid is duidelijk. Om die ambitie te halen, moet elke gemeente in Nederland aan de slag. Ook de gemeente Deurne. De vraag is niet meer óf we iets moeten doen, we moeten kijken hóé we het gaan doen. Of, zoals de Amerikaanse acteur Leonardo di Caprio zei over de klimaatfilm 'Before the Flood', die onlangs in Deurne is vertoond: "De tijd om hierover te steggelen is voorbij, we hebben bijna geen tijd meer."

Ambitie Deurne energieneutraal in 2050

De ambitie van het college is Deurne energieneutraal in 2050. Daarom stelt het college voor om aan te sluiten bij de doelen uit het Klimaatakkoord van Parijs. Het college stelt deze ambitie vast vanuit maatschappelijke urgentie. Het merendeel van de wetenschappers is ervan overtuigd dat het klimaat verandert en dat de mens hier verantwoordelijk voor is.

Energietransitie in Deurne

Om in 2050 energieneutraal te zijn moet de over de overgang (transitie) gemaakt worden van het gebruik van fossiele energie naar duurzame energie. Dit is een pittige opgave waarbij het onmogelijk is om nu exact te bepalen welke acties hiervoor tot 2050 nodig zijn. De invloed van Deurne op de mondiale realisatie van deze opgave is beperkt, maar als we allemaal zo denken en niets doen, verandert er niets. Voorgesteld wordt om in ieder geval te zorgen dat de gemeente Deurne hier actief mee aan de slag gaat. De benodigde acties vanuit de gemeente hangen samen met het rijks- en provinciaal beleid (en kabinetsformatie) en ook met ontwikkeling van nieuwe technologie voor opwekken en opslaan van energie. Het realiseren van de Deurnese ambitie hangt vooral samen met de inzet vanuit inwoners en bedrijven. In hoeverre worden zij actief (actiever) om duurzamer te leven en hierin te investeren? De rol van de gemeente zal per onderwerp, doelgroep of periode veranderen. Daarom wordt nu geen concreet lange termijn plan voorgelegd, maar een ambitie met een concreet actieplan voor de korte termijn en flexibiliteit naar de toekomst om mee te bewegen met de ontwikkelingen en omgevingsfactoren.

Route naar een Energieneutraal Deurne in 2050

Om de ambitie Energieneutraal in 2050 vorm te geven wordt samenwerking gezocht en inzet gevraagd van partners. Het einddoel is helder, de weg ernaar toe is dat niet. Daarom is een Route opgesteld die bestaat uit de onderstaande 4 onderdelen.

1) Allereerst de: **Ambitie voor 2050.**

Aan de hand van 5 losse thema's is de ambitie voor een energieneutraal Deurne uitgewerkt.

2) **Actieplan in 2017.**

Hierin staan per thema concrete acties die in 2017 worden uitgevoerd. Het college

wil namelijk nu aan de slag en niet wachten tot samenwerkingen met partners zijn opgestart en plannen zijn uitgewerkt.

- 3) Daarna volgt een overzicht van de: **Lopende duurzaamheidsacties Deurne**. Afgelopen periode had Deurne geen beleidsplan voor duurzaamheid, maar dat betekende niet dat er in Deurne niets aan duurzaamheid is gedaan. In dit overzicht staan de acties die al gaande zijn.

- 4) Afsluitend het **Proces energietransitie**.

Bij het uitwerken van de ambitie Deurne Energieneutraal in 2050 is betrokkenheid van en inzet door inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties cruciaal. Zonder hen lukt het niet om de ambities te realiseren, de opgave is groot en samen optrekken is noodzakelijk. Per thema is daarom op hoofdlijnen beschreven wat de eerste stappen zijn om de ambitie uit te werken en welke partners gezocht worden.

De route is uitgewerkt voor 5 thema's

1. Duurzaam wonen
2. Verduurzamen van gemeentelijke gebouwen en eigendommen
3. Duurzaam bedrijfsleven
4. Opwekken duurzame energie
5. Duurzaam vervoer

1. Duurzaam wonen

Ambitie 2050

Woningen worden in 2050 verwarmd zonder gebruik te maken van gas. Om dit mogelijk te maken is het nodig om op geschikte daken zonnepanelen te plaatsen. Ook moeten woningen verbouwd (geïsoleerd) worden. Dit is een grote opgave maar ook een enorme kans voor het lokale bedrijfsleven en dit biedt de komende jaren veel werkgelegenheid.

Actieplan 2017

Inwoners stimuleren om de woning te verduurzamen.

- a. Uitvoeren Regionaal zonnepanelenproject waarbij inwoners worden gestimuleerd om zonnepanelen op de eigen woning te plaatsen.
- b. Energyport Peelland realiseert een zonnepark bij De Vlaas, de gemeente faciliteert dit door de grond voor 30 jaar te verpachten en een opstartsubsidie beschikbaar te stellen.
- c. Sportaccommodaties advies aanbieden om de mogelijkheden in beeld te brengen hoe zij energie (en kosten) kunnen besparen. Sportverenigingen kunnen vervolgens Rijkssubsidie aanvragen om duurzaamheidsmaatregelen uit te voeren.
- d. De Ossenbeemd wordt verbouwd zodat het gebouw duurzaam verwarmd wordt en inwoners hier informatie over duurzame verbouwingen in de eigen woning krijgen.
- e. Medewerking verlenen aan het bouwen van 6 duurzame particuliere woningen bij De Vlaas onder de voorwaarde dat opgedane kennis gedeeld wordt.
- f. Bewustwording versterken van inwoners door actieve communicatie (bijvoorbeeld het vertonen van de klimaatfilm: Before the Flood en deelname aan duurzame huizenroute).

Lopende duurzaamheidsactiviteiten

- a. Met woningbouwvereniging Bergopwaarts zijn afspraken gemaakt over (pilot)projecten en verbetering van de energielabels van hun woningen. Deze

- afspraken worden in 2017 geactualiseerd en richten zich op een energieneutrale en gasloze woningvoorraad in 2050.
- In de Rijtse Vennen en in de Stationsomgeving worden duurzame nieuwbouwwoningen gerealiseerd.
 - Deelname aan Programma duurzaam wonen in de regio.
 - Gebruiken van duurzaamheidseisen die opgenomen zijn in het softwareprogramma GPR bij het realiseren van nieuwbouwwoningen.

Proces energietransitie

De gemeente Deurne organiseert in 2017 een eerste gezamenlijke bijeenkomst met organisaties en bedrijven die zich al voor dit thema inzetten. Dit zijn bijvoorbeeld de Ossenbeemd die samen met Energyport Peelland een energieloket op wil zetten en een lokaal Buurtkracht comité in Vlierden van bewoners die samen met burens de eigen woning willen verduurzamen. Het doel van de bijeenkomst wordt om initiatieven op te halen en te kijken of meer samenwerking mogelijk is om de verduurzaming van bestaande woningen te stimuleren. Ook moet duidelijk worden welke extra acties nodig zijn en wie zich daarvoor in wil zetten.

Vanuit het regionale programma Duurzaam wonen in de regio Zuidoost-Brabant wordt in 2017 ook een bijeenkomst georganiseerd voor (bouw)bedrijven uit de regio. Het blijkt dat de ervaring van bouwbedrijven om bestaande woningen te verduurzamen nog beperkt is. De vraag is ook hier of meer samenwerking en kennisoverdracht de verduurzaming stimuleert.

2. Verduurzamen van gemeentelijke gebouwen en eigendommen

Ambitie 2050

De gebouwen die in eigendom zijn van de gemeente worden in 2050 verwarmd met duurzame energie en gebruiken duurzame opgewekte stroom. Het gemeentelijke energieverbruik vermindert, bijvoorbeeld door het gebruik van ledverlichting als straatverlichting. De openbare ruimte is zo ingericht dat de gevolgen van klimaatverandering zoals hittestress en piek regenbuien opgevangen worden.

Actieplan 2017

In 2017 start de energiemonitoring en het in beeld brengen van een pakket van energiebesparende maatregelen voor gemeentelijk vastgoed in eigen beheer (gemeentehuis, gemeentewerf, sporthallen, parkeergarage).

Lopende duurzaamheidsactiviteiten

- De gemeente gebruikt nu al groene stroom.
- Overbodige openbare verlichting in het buitengebied wordt komende jaren gesaneerd, de rest van de verlichting wordt vervangen door ledverlichting, het energieverbruik neemt hierdoor af.
- De gemeente is gestart met het nemen van maatregelen voor klimaatadaptatie vanuit het thema water (overlast).

Proces energietransitie

Verduurzamen gemeentelijk vastgoed.

In 2017 start de gemeente met het in beeld brengen van een pakket aan energiebesparende maatregelen voor het vastgoed dat de gemeente zelf beheert en exploiteert. Het betreft het gemeentehuis, de gemeentewerf, 5 sporthallen en de parkeergarage. De keuzes en financiële consequenties van de maatregelen betrekken we bij de begrotingsbehandeling via de nota Grond- en Vastgoedexploitaties.

Klimaatadaptatie.

Via een apart raadsvoorstel wordt de gemeenteraad in mei 2017 nader geïnformeerd over klimaatadaptatie.

3. Duurzaam bedrijfsleven.

Ambitie 2050

Het bedrijfsleven speelt een belangrijke rol bij het energieneutraal worden in 2050 en in de circulaire economie. Niet alleen gaat het dan over het verduurzamen van het eigen bedrijf. Er liggen kansen in het ontwikkelen en produceren van duurzame producten en samenwerking met Brainport. De opgave om woningen te verduurzamen en gasloos te maken is een uitdaging voor (bouw)bedrijven en biedt veel werkgelegenheid. Het kan ook gaan over samen werken aan een circulaire economie waarbij bedrijven (rest)materialen van elkaar benutten. Ook zijn samenwerkingen denkbaar bij het uitwisselen van warmte, bedrijven die warmte over hebben leveren dit aan woonwijken of aan andere bedrijven die warmte nodig hebben.

Actieplan 2017

Grote bedrijven hebben een wettelijke plicht om de eigen bedrijfsvoering te verduurzamen. De gemeente houdt er toezicht op of deze bedrijven hiervoor een goed plan opstellen en dit uitvoeren. Het toezicht wordt door de ODZOB uitgevoerd en waar mogelijk gekoppeld aan bestaande toezichtmomenten.

Lopende duurzaamheidsactiviteiten

Proces energietransitie

Eerder heeft een Coalitie van Doeners de strategische visie op de toekomst van De Peel ontwikkeld: "De Peel maakt het in Brainport". Dit is vertaald in een Economische Agenda De Peel 2016-2020. Voor de uitvoering van deze economische agenda wordt momenteel een organisatiestructuur ingericht. Daarnaast is Deurne bezig om deze agenda te vertalen naar een lokaal Economisch Actieplan. In de voorbereidingen hiervan zijn in samenwerking met Deurnese bedrijven 5 speerpunten benoemd, waar het thema energie er 1 van is. Per speerpunt wordt gezamenlijk met ondernemers een actieprogramma uitgewerkt. Daarbij is ook aangegeven dat duurzaamheid/circulaire economie aandacht krijgt bij de 4 andere speerpunten. Het oppakken van het proces om samen met het bedrijfsleven te werken aan duurzaamheid en energietransitie wordt daarom via het Economisch Actieplan opgepakt. Daarnaast organiseert de gemeente in 2017 een werkbezoek naar Greenport om samen met Deurnese bedrijven de samenwerkingsmogelijkheden te onderzoeken. De thema's duurzaamheid en circulaire economie zijn onderdeel van dit werkbezoek.

4. Opwekken duurzame energie stimuleren.

Ambitie 2050

In 2050 wordt alle energie die nog nodig is (na besparingen) duurzaam opgewerkt. Het streven hierbij is dat deze duurzame energie zoveel mogelijk lokaal wordt opgewekt, waarbij eventuele financiële winsten ten goede komen aan de Deurnese samenleving.

Actieplan 2017

In beeld brengen welke lokale initiatieven er zijn en bepalen wat de gemeente kan en wil doen om het initiatief te faciliteren.

Lopende duurzaamheidsactiviteiten

Faciliteren van het zonnepark De Vlaas is al nader benoemd bij het thema duurzame wonen.

Proces energietransitie

De wijze waarop de duurzame energie opgewekt wordt staat nog niet vast. Gezien de enorme opgave die er ligt om van 5% duurzame energie in 2016 tot 100% duurzame energie in 2050 te komen lijkt het nodig om alle mogelijkheden te benutten.

De Metropoolregio Eindhoven (MRE) stelt in 2017 de Integrale strategie ruimte op. Bij dit ambitiedocument is ook het onderwerp energie meegenomen. Het opwekken van duurzame energie vraagt namelijk ruimte en heeft ruimtelijke impact. Denk hierbij aan zonneparken, het benutten van biomassa om groen gas mee op te wekken, windmolens en het gebruik van diepe aardwarmte (geothermie). Op welke wijze energie in 2050 daadwerkelijk opgewekt wordt, is nu nog onduidelijk.

Er ligt een sterke link met de ruimte die er is in het landelijk gebied van Deurne. Bij de transitie van het landelijk gebied wordt onder andere gezocht naar nieuwe economische mogelijkheden voor ondernemers. Het opwekken van duurzame energie kan daar een rol in spelen.

Het stimuleren van het opwekken van duurzame energie wordt enerzijds opgepakt aan de hand van initiatieven van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Een mooi voorbeeld is het zonnepark dat bij De Vlaas gerealiseerd wordt waarbij de gemeente een faciliterende rol heeft. Anderzijds wordt het zoeken naar mogelijkheden van energietransitie gekoppeld aan de transitie in het landelijk gebied.

5. Duurzaam vervoer stimuleren

Ambitie 2050

In 2050 is al het vervoer energieneutraal. Inwoners gebruiken de (elektrische) fiets of het openbaar vervoer. Auto's zijn elektrisch en stoten geen fijnstof uit, waardoor zij bijdragen aan een gezonde woonomgeving.

Actieplan 2017

10 openbare laadpalen voor elektrische auto's plaatsen.

Lopende duurzaamheidsactiviteiten

Fietsparkeerplaats station uitbreiden (stimuleren fietsen).

Proces energietransitie

In 2017 start de voorbereiding van een nieuw verkeer- en vervoerplan van Deurne. In dit plan kan een koppeling gelegd worden naar duurzaamheid en de wijze waarop de infrastructuur in Deurne bij kan dragen aan duurzaam vervoer. Daarnaast worden de mogelijkheden voor stimulerende acties voor duurzaam vervoer goed bekeken. Deelname aan pilots van de bijvoorbeeld de Provincie voor het plaatsen van oplaadpalen voor elektrische auto's worden benut. Ontwikkelingen rond deze laadinfrastructuur voor elektrische auto's wordt gevolgd zodat Deurne hier in de toekomst op in kan spelen.

6. Duurzame ruimtelijke ontwikkeling

Amendement inzake de toevoeging van het thema
Duurzame ruimtelijke ordening
aan het document
Route naar een energieneutraal Deurne

DE RAAD DER GEMEENTE DEURNE

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 18 april 2017, nr. 29 met bijbehorend conceptbesluit;

overwegende dat

1. Uit het voorstel en de toegevoegde bijlagen blijkt dat er sprake is van urgentie: reeds in 2050 zal er een volledige overgang naar hernieuwbare energiebronnen gerealiseerd moeten zijn;
2. de energietransitie een zware opgave is die slechts te realiseren is door consequent op alle relevante beleidsterreinen in de gewenste richting te sturen;
3. ook op het beleidsterrein ruimtelijke ordening aan het transitiebeleid vorm gegeven zal moeten worden, waarbij in eerste instantie geïnventariseerd moet worden welke locaties geschikt zijn om de voorzieningen te vestigen welke de bronnen wind, aardwarmte en zon kunnen ontsluiten;
4. het beleidsterrein ruimtelijke ordening een primaire verantwoordelijkheid is van de gemeente, hetgeen impliceert dat de gemeente de aangewezen instantie is om ten aanzien van de beleidsformulering op dat terrein initiatief te nemen;

BESLUIT

punt 2 van het conceptbesluit als volgt te wijzigen:

2. met het vaststellen van het document 'Route naar een energieneutraal Deurne in 2050', aangevuld met een zesde thema: "duurzame ruimtelijke ontwikkeling" en het college opdracht te geven om de activiteiten uit deze route uit te werken;